

ADVIES Nr 32 / 2002 van 12 augustus 2002.

O. Ref. : 10 / A / 2002 / 033

BETREFT : Conventie betreffende de Profiel en Traject-monotoring van niet begeleide minderjarige asielzoekers.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29.

Gelet op de aangifte ingediend op 12 juli 2002 door de Directeur-generaal van het Federaal Agentschap Opvang Asielzoekers;

Gelet op het verslag van de Voorzitter.

Brengt op 12 augustus 2002 uit eigen beweging volgend advies uit :

I. CONTEXT

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie (hierna, Opdrachtgever) wenst een beleidsonderzoek inzake de problematiek van niet-begeleide minderjarige asielzoekers (hierna, NBMA's) op te starten. Voor de verwezenlijking van dit onderzoek wenst hij, middels een Conventie, beroep te doen op Child Focus (hierna, Opdrachthouder).

Door middel van de Conventie betreffende de Profiel en Traject-monitoring van NBMA's draagt de Opdrachtgever de Opdrachthouder op een beleidsonderzoek – met een looptijd van 24 maanden – te verwezenlijken. Met de conclusies van dit rapport hoopt de Minister de nodige maatregelen te kunnen nemen tot beperking van het aantal verdwijningen van NBMA's.

Vanaf de ondertekening van deze Conventie zal het traject van alle nieuwe NBMA's gedurende de vastgelegde looptijd in België gevolgd worden. Child Focus dient hiervoor een databestand aan te leggen waarin het parcours van de minderjarige wordt gevolgd, vanaf het ogenblik dat hij asiel aanvraagt tot het moment dat hij het land verlaat (of het spoor bijster is). Daartoe zal samengewerkt worden met alle partners of diensten die dat parcours kruisen, o.a. Dienst Vreemdelingenzaken, Commissariaat Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen, Vaste Beroepscommissie Voor Vluchtelingen, OCMW's, opvangcentra, sociale diensten voor minderjarige asielzoekers, scholen, personen die minderjarigen bijstaan. (Zie brief dd. 12 juli 2002 van de Directeur-generaal van het Federaal Agentschap Opvang Asielzoekers (hierna FAOA) aan de Commissie).

De NBMA's, onderwerp van dit onderzoek, zullen op de dag van hun asielaanvraag door de dispatchingdienst over dit onderzoek worden geïnformeerd in een door hen begrepen taal. Daarnaast ontvangen zij tevens in dezelfde taal een informatiefolder. De informatie legt vooral het doel uit van het onderzoek, wie de persoonsgegevens verzamelt, en vermeldt tevens de partners die gedurende de looptijd zullen meewerken aan dit onderzoek door persoonsgegevens van de NBMA's door te zenden naar desbetreffende databestand.

Tevens wenst Child Focus gerechtelijke maatregelen en administratieve sancties aangaande de NBMA's te registreren, in bijzonderheid de eventuele plaatsingsmaatregelen. Desgevallend wordt ook de medewerking gevraagd van de plaatsingsinstanties.

De Conventie heeft aanleiding gegeven tot een aangifte aan de Commissie op grond van artikel 17 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna : WVP) ingediend op 12 juli 2002 door de Directeur-generaal van het FAOA.

De Commissie heeft tussen 22 juli 2002 en 6 augustus 2002 bijkomende inlichtingen bekomen, o.a. de tekst van de Conventie en de informatiefolder en acht het nodig zich van ambtswege uit te spreken over de wettelijkheid van het ontworpen onderzoek zoals beschreven in de Conventie en in de aangifte van de Commissie.

II. VOORAFGAANDE OPMERKING

De Commissie deelt helemaal de bekommernis van de Regering aangaande het grote aantal vermiste niet begeleide minderjarige asielzoekers.

Daarom acht zij het nodig er toe bij te dragen tot het vastleggen van een onbetwistbare rechtsgrond voor het systeem van profiel- en traject-monitoring, opgebouwd door de Regering samen met Child Focus.

De hierop volgende beschouwingen zijn het resultaat van een toetsing van het ontwerp met de regels van de privacybescherming.

III. BESPREKING VAN HET PROJECT BESCHREVEN IN DE CONVENTIE

---

1. *De verantwoordelijke van de verwerking*

De WVP bepaalt in artikel 1, § 4 dat de verantwoordelijke voor de verwerking namelijk alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens kan bepalen.

In casu lijkt het de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie te zijn die het doel vast legt maar dat hij, samen met zijn collega's bevoegd voor de in de Conventie aangeduide partners, de middelen bepaalt.

De Conventie heeft het enkel over de rol van de Vice- Eerste Minister als opdrachtgever.

2. *Aard van de verwerkte gegevens*

In punt 3 van bijlage 1 van de Conventie worden de 4 categorieën van variabelen beschreven die zullen worden verwerkt, nl:

- ◆ Variabelen in verband met de identiteit van de NMBA;
- ◆ Variabelen in verband met het gevolgde parcours;
- ◆ Variabelen in verband met gerechtelijke gegevens;
- ◆ Variabelen in verband met de asielprocedure.

Volgende categorieën werden in de aangifte aan de Commissie aangeduid: identificatiegegevens, persoonlijke kenmerken, fysieke gegevens, leefgewoonten, psychische gegevens, samenstelling van het gezin, vrijetijdsbesteding en interesses, opleiding en vorming, beeldopnamen en gegevens mbt de asielprocedure.

Uit deze lijsten blijkt dat naast een aantal algemene categorieën gegevens ook een deel gevoelige gegevens (*sensu lato*) worden verwerkt, zoals botonderzoek, raciale of etnische gegevens, gerechtelijke gegevens en administratieve sancties.

A. Verwerking van gevoelige gegevens(**art. 6 WVP**).

Aangezien de verantwoordelijke raciale of etnische persoonsgegevens wenst te verwerken, verwijst de Commissie naar de bepalingen van artikel 6 WVP. Daar het FAOA – als parastatale A – een instelling van openbaar nut is, meent ze dat de verwerking kan gestoeld worden op art 6 § 2, punt k WVP : verwerking door een instelling van openbaar nut, die als hoofddoel de verdediging van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden heeft, en verricht wordt voor de verwezenlijking van dat doel, op voorwaarde dat voor de verwerking een machtiging is verleend door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie. Deze machtiging is nog steeds niet verleend in de door de wet bepaalde vorm.

Indien deze machtiging niet is verleend, kan het FAOA de verwerking enkel steunen op de schriftelijke toestemming van de NBMA. Dit stelt de vraag van de geldige toestemming van minderjarigen. Zie hierna punt B.

B. Verwerking van medische gegevens (art. 7 WVP).

Door de verwerking van gegevens betreffende het botonderzoek, doet de verantwoordelijke ook aan verwerking van medische gegevens.

De Commissie verwijst hierbij naar de bepalingen van artikel 7 WVP. Ze meent dat de verwerking enkel kan gestoeld worden op art 7 § 2, punt a: schriftelijke toestemming van de NBMA. Wat opnieuw de vraag stelt van de geldigheid van zulke toestemming.

C. Wat de toestemming van de NBMA's betreft.

Men kan zich veronderstellen dat het de bedoeling is deze toestemming te bekomen zodra de NBMA op ons landgebied aankomt en opgevangen wordt. Dan begint zijn parcours en krijgt hij de informatiefolder betreffende het ontworpen onderzoek en de partners die eraan meewerken. Dan zal hij ook moeten tekenen voor ontvangst en goedkeuring.

Uiteraard kan zulke toestemming maar gelden indien zij te allen tijde kan ingetrokken worden, dus tot op het einde van het parcours.

Maar volstaat dit allemaal ? Kan de NBMA, als wij wel bewust zijn van de druk die de zware omstandigheden op hem wegen, in volle autonomie een geldige toestemming geven en volharden ?

De Commissie is de mening toegedaan dat de algemene beschermingsregels voor minderjarigen zoals voorzien in ons Burgerlijk Wetboek dienen geëerbiedigd. En, door het feit dat de wettelijke vertegenwoordigers van de minderjarigen niet in staat zijn ze bij deze aangelegenheid bij te staan, moet er voorzien worden in de aanduiding van een adhoc voogd.

Dit dient niet per se via het gerecht te gebeuren. De procedure lijkt wel te zwaar in zulke omstandigheden. Maar het komt de Wetgever zelf toe een instelling, volledig onafhankelijk van de actoren in het parcours, daarvoor aan te duiden. Misschien kan het zelfs een speciale dienst bij Child Focus zelf zijn, maar die dan wel helemaal als onafhankelijk tegenover de taken van Child Focus, en in het kader van het huidige onderzoek en van haar fundamentele taken, zou optreden.

D. Verwerking van gerechtelijke gegevens (art. 8 WVP)

Hier is geen sprake meer van een toestemming van betrokkene. Art. 8, § 2 WVP voorziet in vijf mogelijkheden waarvan er maar twee in aanmerking zouden kunnen komen.

“b) de verwerking is noodzakelijk voor het verwezenlijken van door of krachtens een wet, decreet of ordonnantie vastgelegde finaliteiten.

In casu volstaat een Conventie ondertekend door een of meerdere Ministers volstrekt niet.”

“e) de verwerking past in het kader van een wetenschappelijk onderzoek en worden verricht onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie.

Dit veronderstelt dan dat de finaliteit van het onderzoek enkel het bepalen van een beleid betreft, en dat het niet gaat om in concreto de gemiste NBMA's op te sporen en terug te vinden.

3. *De taken van Child Focus*

De statuten en het Protocol ondertekend met de gerechtelijke instanties en zijn Mission Statement bepalen welke gegevens uit welke bronnen of bekomen door welke middelen en voor welke doeleinden mogen verwerkt worden. Dit betekent dat Child Focus de lege lata de gegevens bekomen bij middel van het ontworpen onderzoek niet verder zou mogen blijven verwerken buiten dat kader. Indien dit toch ook de bedoeling zou zijn, moeten de regels voor deze latere verwerking uit hoofde van Child Focus vastgelegd worden onder meer in zijn Mission Statement, en conform het uitvoeringsbesluit van 13 februari 2001.

IV.   BESLUIT

Niettegenstaande de waardering van de Commissie voor de bedoelde doeleinden van het ontwerp van onderzoek, kan de Commissie er niet achter staan zolang de hogervermelde tekortkomingen ten nadele van de beginselen van de privacybescherming niet bijgewerkt zijn.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie een voorlopig ongunstig advies uit.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

D. GHEUDE,
adviseur

P. THOMAS.